

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi
anna.kankaanpaa@minedu.fi

OKM/11/010/2018

Hallituksen esitys ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut esityksen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta. Esitys koskee ammatillisen koulutuksen järjestämistä Ahvenanmaan maakunnassa, ammatillisen koulutuksen rahoitusta sekä lakia yksityisistä turvallisuuspalveluista. Pyydettyä lausuntonaan Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry toteaa seuraavaa.

Ahvenenmaan maakunta

Ahvenanmaan maakunnassa on itsehallinnon nojalla järjestetty ammatillista koulutusta pääsääntöisesti itse. Lisäksi maakunta on hankkinut koulutusta mannersuomalaisilta ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä. Esityksessä ammatillisen koulutuksen laki muutettaisiin siten, että ammatillisen koulutuksen järjestäminen ja hankinta on mahdollista Ahvenanmaan maakunnassa jatkossakin.

SAK puoltaa esitystä. SAK katsoo, että ammatillisen koulutuksen saavutettavuus valtakunnallisesti on niin koulutuksen tasa-arvon kuin työvoiman osaamistarpeiden näkökulmasta perusteltua. Esitys varmistaisi ammatillisen koulutuksen jatkuvuuden Ahvenanmaan maakunnassa sekä turvaisi ahvenanmaalaisten opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskella laaja-alaisesti ammatillisen koulutuksen tutkintoja ja suorittaa jo aloitetut tutkinnot loppuun.

Rahoitus

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen osalta täsmennettäisiin rahoitusosuuksia, perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta ja strategiarahoitusta koskevia säädöksiä.

SAK katsoo, että esitys rahoituksen osalta on kannatettava ja oikeansuuntainen. SAK painottaa, että ammatillisen koulutuksen rahoituksen on kaikkialta osin tuettava koulutuksen järjestäjien tosiallisia mahdollisuuksia vastata ammatillisen koulutuksen reformin asettamiin tavoitteisiin ja velvoitteisiin. Rahoitusosuuksien osalta täsmennys, jonka mukaan varainhoitovuoden aikana lisätalousarvion perusteella myönnettävää rahoitusta voidaan kohdentaa perusrahoitukseen, on kannatettava. Perusrahoitus luo ennakoitavan perustan tutkintojen ja koulutuksen järjestämiselle sekä edellytykset sille, että ammatillista koulutusta on jatkossakin tarjolla kaikilla aloilla.

Työ ja turva -osasto/KR/ea

23.3.2018

ja kaikille opiskelijaryhmille. Tätä linjaa tukee myös esitetty täsmennys perusrahoituksen harkinnanvaraisesta korotuksesta. Esityksen mukaan harkinnanvaraista korotusta voidaan myöntää myös varainhoitovuoden aikana. Tämä tukee osaltaan ennakoitavuutta ja valmiutta vastata toimintaympäristön muutoksiin. Strategiarahoituksen osalta täsmennettäisiin säätelyä, joka ohjaa varainhoitovuoden aikaista lisätalousarvion perusteella myönnettävää rahoitusta. Esitys on kannatettava. Se tukee koulutuksen järjestäjiä oman toiminnan kehittämisessä ja uudistamisessa. SAK katsoo kuitenkin, että strategiarahoituksen jakamiselle on oltava avoimet, lakiin perustuvat ja selkeät perusteet.

Vaikka esitykset rahoituksen osalta ovat kannatettavia, SAK katsoo että ne ovat kokonaisuus huomioon ottaen riittämättömiä. SAK muistuttaa, että ammatillisen koulutuksen rahoitus on supistunut vuodesta 2013 lähtien. Uuden rahoituslain mukaisia indeksikorotuksia on odotettavissa aikaisintaan vuonna 2020. Reformitoimet, kuten koulutuksen järjestäminen työpaikoilla osaltaan lisää kustannuksia, sillä yksittäisten opiskelijoiden ohjaaminen työpaikoilla sitoo enemmän henkilöstöä kuin ryhmien opettaminen ja ohjaaminen oppilaitoksessa. SAK painottaa, että ammatillisen koulutuksen rahoituksen kokonaistarkastelu ja -arvio on tarpeen, jotta ammatillisen koulutuksen saavutettavuus ja laatu kyetään jatkossakin turvaamaan.

Tutkintojen järjestämisluvut

Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvien osalta SAK puoltaa esitettyjä täsmennyksiä ja rajoituksia. SAK yhtyy esityksen perusteluihin siitä, että muutoksella varmistetaan, että erityisiä vaatimuksia sisältäviä tutkintoja voisivat myöntää ja tutkintokoulutuksia järjestää vain ne koulutuksen järjestäjät, joilla on tosiasialliset edellytykset tutkinnon laadun varmistamiseen ja tutkintokoulutuksen asianmukaiseen ja turvalliseen järjestämiseen.

Energia-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta SAK kannattaa esitystä. Tutkintojen ammattitaitovaatimuksiin sisältyvä painelaitelainsäädännön säätely on huomioitava alan koulutusta järjestettäessä. SAK puoltaa esitystä siitä, että koulutuksen järjestämislupa tulisi myöntää vain sellaisille koulutuksen järjestäjille, joilla on uuden energia-alan ammatti- tai erikoisammattitutkinnon osalta tosiasialliset edellytyksen painelaitelainsäädännön edellyttämän osaamisen tuottamiseen tai varmistamiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriöllä tulee olla asiassa asetuksen säätämisvaltuus.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry